

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 16P/47/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8223210101
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Slavomír Ivanecký
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2023:8223210101.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudcom JUDr. Slavomírom Ivaneckým v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXX, XXX XX C., toho času Centrum pre deti a rodiny Banská Bystrica, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov, dieťa rodičov D. B., nar. XX.XX.XXXX a E. B., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom A. XXX, XXX XX C., o nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Maloletý A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom A. XXX, sa zveruje do ústavnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny Banská Bystrica, so sídlom Kollárova 29, Banská Bystrica, IČO: 00624454, ktoré bude vykonávať starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný rozvoj maloletého a v bežných veciach ho bude zastupovať namiesto rodičov.

II. Rodičia maloletého sú povinní každý z nich prispievať na výživu maloletému A. mesačnou sumou po 30% zo sumy životného minima na nepnoleté a nezaopatrované dieťa podľa osobitných predpisov, vždy do 15. dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci na účet Centra pre deti a rodiny Banská Bystrica, so sídlom Kollárova 29, Banská Bystrica, IČO: 00624454, od právoplatnosti tohto rozhodnutia do budúcnosti.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ ÚPSVaR Bardejov podal dňa 27.9.2023 návrh na zverenie maloletého A. B. do ústavnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny Banská Bystrica. Uznesením č.k. 4P 59/2023 – 8 zo dňa 24.4.2023 bol maloletý A. zverený do Centra pre deti a rodiny Banská Bystrica, kde sa nachádza doteraz, pričom dané uznesenie trvalo do 24.10.2023. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 16.5.2023. Dňa 16.10.2023 bol súdu doručený návrh na predĺženie starostlivosti Centra pre deti a rodiny Banská Bystrica o maloletého z dôvodu, že deň 24.10.2023 je posledným dňom, kedy dané centrum o maloletého na základe rozhodnutia súdu vykonáva náhradnú starostlivosť namiesto rodičov, ktorú je ale potrebné zabezpečiť maloletému s ohľadom na vyššie uvedené aj kontinuálne naďalej, inak bude ohrozený jeho život a zdravie. Súd návrhu dňa 24.10.2023 vyhovel s tým, že predĺžil ústavnú starostlivosť Centra pre deti a rodiny Banská Bystrica o maloletého do právoplatnosti tohto konania, najneskôr do 25.4.2024. Rodičia maloletého, kolízny opatrovník aj Centrum pre deti a rodiny Banská Bystrica s návrhom vo veci samej súhlasili.

2. Súd vykonal dokazovanie návrhom, správami kolízneho opatrovníka, správami Centra pre deti a rodiny, vyjadrením rodičov maloletého

3. Kolízny opatrovník šetrením pomerov zistil, že maloletý A. B., nar. XX.XX.XXXX, je toho času na základe vydaného súdneho rozhodnutia a to nariadeným neodkladným opatrením č. k. 4P/59/2003 zo dňa 24.04.2023 od dňa 04.05.2023 umiestnený v Centre pre deti a rodiny Banská Bystrica, so sídlom Kollárova 29, Banská Bystrica. Prešetrením rodinných pomerov maloletého u jeho rodičov v obci A.

bolo zistené, že maloletý pochádza z manželstva D. B., nar. XX.XX.XXXX a E. B., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom A. XXX. Z manželstva pochádzajú tri mal. deti mal. E. B., nar. XX.XX.XXXX, mal. F. B., nar. XX.XX.XXXX a mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX. Rodina žije v obci A. v obecnom nájomnom byte, ktorý je kompletne zariadený a udržiavaný. V spoločnej domácnosti žijú aj starí rodičia G. B., nar. XX.XX.XXXX a C. B., nar. XX.XX.XXXX a ich dve dcéry. Matka dieťaťa D. B. je na rodičovskej dovolenke a otec dieťaťa E. B. je nezamestnaný, evidovaný na úrade práce. Zo zaslanej správy z Centra pre deti a rodiny Banská Bystrica, so sídlom Kollárova 29, Banská Bystrica vyplýva, že maloletý A. jc dieťa s ťažkým zdravotným postihnutím, umiestnené v špecializovanej samostatnej skupine pre deti, ktorých zdravotný stav vyžaduje osobitnú starostlivosť výlučne pobytovou formou na základe lekárskeho posudku. Má diagnostikovanú vrodenú laryngomaláciu, zastavenie srdca s úspešnou resuscitáciou, akútnu respiračnú insuficienciu, defekt predsieňovej priehradky, DMO, mikroftalmus vpravo, obraz difúzneho poškodenia CNS s prevahou v oblasti ľavej hemisféry. Je dispenzarizovaný v pneumologickej, ORL, gastroenterologickej, neurologickej a kardiologickej ambulancii ortopedická ambulancia. Na základe ich vyjadrenia rodičia maloletého pravidelne kontaktujú centrum prostredníctvom telefonátov, kde sa zaujímajú o jeho zdravotný stav a chcú ho tam aj osobne navštíviť. Dieťa je ťažko zdravotne postihnuté a vyžaduje odbornú 24 hodinovú starostlivosť pod dohľadom kvalifikovaného personálu. Rodičia nemajú také rodičovské ani materiálno- ekonomické podmienky, aby si mohli takto ťažko zdravotne postihnuté dieťa prevziať do svojej starostlivosti.

4. Podľa § 44 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z., Náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. Náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím. Náhradnou starostlivosťou je a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“), b) pestúnska starostlivosť a c) ústavná starostlivosť. Súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

5. Podľa § 54 Zákona č. 36/2005 Z.z. Náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti. Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu, b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka, c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa. Ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

6. Podľa § 62 ods. 1 – 5 zákona č. 36/2005 Z.z. plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.¹³⁾ Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

7. Podľa § 75 zákona č. 36/2005 Z.z. pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

8. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

9. Je v najlepšom záujme maloletého A., aby starostlivosť ústavného zariadenia, do ktorého bol zverený neodkladným opatrením, pokračovala kontinuálne aj naďalej, pretože dané zariadenie dokáže poskytnúť maloletému špecializovanú odbornú 24 hodinovú starostlivosť, ktorú maloletý potrebuje, pričom jeho rodičia objektívne nemajú na takúto starostlivosť prostriedky ani vhodné prostredie, v dôsledku čoho by v ich domácej starostlivosti bol ohrozený život a zdravie ich maloletého dieťaťa. Súd preto rozhodol tak, že zveril maloletého do ústavnej starostlivosti starostlivosť Centra pre deti a rodiny Banská Bystrica a uložil jeho rodičom, každému z nich, povinnosť prispievať mu na výživu minimálnym výživným a to na účet Centra pre deti a rodiny Banská Bystrica. Osobné, majetkové a zárobkové pomery rodičov maloletého neumožňujú prispievať maloletému na výživu vyššou sumou, obaja sú nemajetní, matka nepracuje, otec zarába sumu na hranici minimálnej mzdy a navyše vyživujú ďalšie dve maloleté deti.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo podané po uplynutí lehoty podľa odseku 1 preto, že odvolateľ sa spravoval nesprávnym poučením súdu o lehote na podanie odvolania. Ak rozhodnutie neobsahuje poučenie o lehote na podanie odvolania alebo ak obsahuje nesprávne poučenie o tom, že odvolanie nie je prípustné, možno podať odvolanie do troch mesiacov od doručenia rozhodnutia. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo podané na nepríslušnom súde preto, že odvolateľ sa spravoval nesprávnym poučením o súde príslušnom na podanie odvolania. To platí aj vtedy, ak rozhodnutie neobsahuje poučenie o súde príslušnom na podanie odvolania. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Ak podá ten, kto je na to oprávnený, včas odvolanie, nenadobúda rozhodnutie právoplatnosť, dokiaľ o odvolaní právoplatne nerozhodne odvolací súd. Dokiaľ o odvolaní nebolo rozhodnuté, možno ho vziať späť. Ak odvolateľ vzal odvolanie späť, nemôže ho podať znova. Ak odvolateľ vezme odvolanie späť, právoplatnosť napadnutého rozhodnutia nastane, ako keby k podaniu odvolania nedošlo. Lehoty, ktoré majú plynúť od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia, plynú v takom prípade od právoplatnosti uznesenia o zastavení odvolacieho konania. Ak sa odvolanie, o ktorom nebolo rozhodnuté, vzalo späť, odvolací súd odvolacie konanie zastaví. Ak sa odvolanie

vzalo späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane. Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná. Odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu. Odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný. Na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie u súdneho exekútora podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia u miestne príslušného súdu podľa zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimo sporový poriadok. Rozhodnutie o peňažnej povinnosti vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov, a to exekúciou zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, príkazom pohľadávky, príkazom pohľadávky z účtu v banke, príkazom iných peňažných pohľadávok, postihnutím iných majetkových práv, exekúciou na obchodný podiel, predajom hnutelných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu. Rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým, alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, možno vykonať cestou súdneho výkonu rozhodnutia podľa zákona č. 161/2015 Z.z. (Civilný mimo sporový poriadok), a to odňatím maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a odovzdaním tomu, komu bol podľa rozhodnutia zverený, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávneného alebo zadržaného maloletého prevziať.